

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТІЙКОСТІ СИСТЕМИ НАДАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ ТА ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ

ENSURING THE STABILITY OF THE SYSTEM OF PROVIDING SOCIAL SERVICES IN THE CONDITIONS OF MARTIAL LAW AND THE RESTORATION OF UKRAINE

В статті визначені механізми надання соціальних послуг на прикладі Вінницької міської територіальної громади через центри надання адміністративних послуг в Україні у воєнний час. Досліджено передумови проникнення та вплив воєнного часу в соціальне, публічне життя суспільства шляхом змін в законодавстві та в діяльності органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування. Запропоновано концепцію збільшення електронного надання адміністративних послуг на прикладі Вінницької міської ради особливо у період воєнного стану. Акцент робився на створенні та удосконаленні інструментів інформування громадян, підтримці та розвитку корисних сервісів у відповідності до потреб часу. Запропоновано акцент на соціальні послуги, які базуються на принципах нового державного менеджменту та публічного управління, де головним чинником є орієнтація публічних інститутів на найголовніше: задоволення потреб громадян

Аналізуються зміни, що відбулись у функціонуванні та системі управління соціальних служб в умовах воєнного стану. Війна розглядається як потужний зовнішній виклик, який зумовлює низку трансформацій та вносить суттєві корективи у діяльність соціальних служб. Головними з них є: 1) мобілізація ресурсів соціальних служб для швидкого реагування на збільшення кількості осіб, які потребують термінової допомоги; 2) розширення рольового набору та функціональних можливостей фахівців із соціальної роботи мобілізація громад, консультування, супервізорство, менеджмент тощо); 3) самоорганізація та взаємодопомога як засоби подолання кризових явищ і профілактики емоційного вигорання; 4) налагодження, закріплення та розширення зв'язків із вітчизняними й зарубіжними організаціями, що долучаються до надання різних видів допомоги постраждалим; 5) оптимізація способів надання соціальних послуг та принципи ситуаційного управління. Авторка дійшла висновку, що зазначені зміни, в цілому, відповідають загальному вектору розвитку організаційного менеджменту, соціальної роботи й надалі визначатимуть якість і затребуваність послуг соціальних служб.

Ключові слова: надання соціальних послуг, адміністративні послуги, центри надання адміністративних послуг, тимчасово

окуповані території України, внутрішньо переміщені особи.

The article identifies the mechanisms of social service provision on the example of Vinnytsia city territorial community through administrative service centers in Ukraine in wartime. The prerequisites for the penetration and impact of wartime in the social and public life of society through changes in legislation and in the activities of executive authorities and local governments are investigated. The concept of increasing the electronic provision of administrative services on the example of Vinnytsia City Council, especially during martial law, is proposed. The emphasis was placed on creating and improving tools for informing citizens, maintaining and developing useful services in accordance with the needs of the time. The emphasis was placed on social services based on the principles of new public management and public administration, where the main factor is the focus of public institutions on the most important thing: meeting the needs of citizens.

The changes that have occurred in the functioning and management of social services under martial law are analyzed. The war is viewed as a powerful external challenge that causes a number of transformations and makes significant adjustments to the activities of social services. The main ones are: 1) mobilization of resources of social services for rapid response to the increase in the number of people in need of urgent assistance; 2) expanding the role set and functional capabilities of social work professionals (community mobilization, counseling, supervision, management, etc.); 3) self-organization and mutual assistance as a means of overcoming crisis phenomena and preventing emotional burnout; 4) establishing, consolidating and expanding ties with domestic and foreign organizations involved in providing various types of assistance to victims; 5) optimizing methods of providing social services and principles of situational management. The author concludes that these changes are generally consistent with the general vector of development of organizational management and social work and will continue to determine the quality and demand for social services.

Key words: social services, administrative services, administrative service centres, temporarily occupied territories of Ukraine, internally displaced persons.

УДК 352/354-1
DOI <https://doi.org/10.32782/rma2663-5240-2024.39.23>

Томчук Л.О.

аспірантка кафедри публічного управління та регіоналістики
Навчально-науковий інститут публічної служби та управління Національного університету «Одеська політехніка»

Постановка проблеми. У час повномасштабної війни росії проти України велика чисельність громадян потрапили у складні життєві обставини, зокрема стали біженцями, внутрішньо переміщеними особами (ВПО) або втратили роботу чи житло. Так, за інформацією Мінсоцполітики в Україні офі-

ційно зареєстровано 4,9 мільйона осіб із числа ВПО.

Основним механізмом виведення громадян зі складних життєвих обставин (окрім грошової допомоги) є надання соціальних послуг. Відповідно до Закону України «Про соціальні послуги», соціальні послуги – це дії, спря-

мовані на профілактику складних життєвих обставин, подолання таких обставин або мінімізацію їх негативних наслідків для осіб/сімей, які в них перебувають. Забезпечення надання основних, найбільш затребуваних соціальних послуг здійснюється органами місцевого самоврядування територіальних громад, а в місті Києві – міською або районними адміністраціями.

Формування соціально-економічних систем, у яких домінують інноваційні ознаки діяльності, що забезпечують конкурентні переваги вищого порядку, є характерною рисою розвитку сучасної світової економіки. У цьому контексті для України, яка сьогодні потерпає від збройної агресії РФ, на перший план виходить необхідність забезпечення стійкого розвитку та ревіталізації всіх зруйнованих під час війни інфраструктурних об'єктів та територій, що можливо на засадах запровадження програмно-цільових підходів до управління територіальними громадами, а саме шляхом розроблення та реалізації відповідних стратегій, програм і проєктів місцевого та/або регіонального розвитку. Другим необхідним компонентом стратегічного розвитку країни у повоєнний період є інноваційна складова стратегічної діяльності, характерними ознаками якої є новизна (тобто в її основу покладені нові знання), конкурентоспроможність (тобто сприйняття та затребуваність на відповідному ринку, що, в свою чергу, означає спроможність задовольняти визначені потреби споживачів) та істотність змін, які вона привносить у відповідну сферу діяльності.

Негативні зміни сучасних умов функціонування національної економіки та її локальних підсистем (регіонального, місцевого, галузевого рівнів), які пов'язані із збройною агресією РФ, зумовили також необхідність запровадження у практику публічного управління інноваційних методів і способів реалізації цільових настанов розвитку як України в цілому, так і її територіальних громад, що сприяє підвищенню їх конкурентоспроможності у довгостроковій перспективі. Отже, розробка інноваційних підходів до вирішення питань місцевого значення на території відповідного населеного пункту (села, селища, міста, району, області) та запровадження інноваційних ідей у практику діяльності органів місцевого самоврядування сьогодні стає імперативом часу.

Повномасштабне вторгнення російської федерації в Україну стало викликом для всіх сфер – не винятком стала і соціальна, яка опікується вразливими, мало захищеними та незахищеними категоріями населення. Значні руйнування та економічні втрати зумовлюють

необхідність масштабної відбудови України. Відновлення фокусується на створенні ефектної системи управління для повоєнного відновлення та втілення цієї системи управління в архітектуру публічного управління для забезпечення довготермінових і сталих рішень у сфері урядування. На сьогодні адміністративні, економічні, політичні зміни, що відбуваються в державі, вносять багато нового у діяльність органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Дослідження сучасної проблематики з питань пріоритетних соціальних послуг, які можуть надаватися дорослому населенню в умовах війни досліджують Є. Бончужна, О. Волгіна, Н. Головка, С. Демко, О. Іванова, Н. Кабаченко, М. Лебідь, Г. Левкіна, В. Антропов, М. Кашуба, Р. Корнюшина, Л. Смола, та зарубіжні науковці, такі як: Г. Еспін, Андерсен, А. Розеншон та інші. Розробка теоретичних та практичних аспектів організації та проблематики надання соціальних послуг під час війни знайшла відображення у посібнику «Менеджмент соціальних послуг в умовах війни» [9], організованого ПРООН в Україні спільно з Офісом Президента України та Міністерством соціальної політики України за фінансової підтримки Уряду Німеччини. Думки, висновки або рекомендації, висловлені авторами чи упорядниками цього посібника, не обов'язково відображають погляди ПРООН чи інших агенцій ООН. Публікація була підготовлена і випущена під час повномасштабного російського вторгнення в Україну, а тому не враховує всі можливі впливи війни на предмет публікації через неможливість вичерпно оцінити наслідки війни.

Незважаючи на чималу кількість опублікованих наукових робіт, все ще відчувається брак теоретико-методологічних досліджень, в яких концепції механізмів надання соціальних послуг, соціальної відповідальності були б розглянуті комплексно, як взаємопов'язані і взаємодоповнюючі теоретичні конструкції в єдності з практичними моделями. Все це обумовлює необхідність подальших теоретико-методологічних досліджень і прикладних розробок з проблематики гідної праці та корпоративної соціальної відповідальності з забезпечення стійкості систем під час надання соціальних послуг під час воєнного стану та відновлення України.

Мета статті. Метою статті є розгляд механізмів надання соціальних послуг, проблематик, аналіз результатів їх впровадження в умовах воєнного стану в Україні, розробка рекомендацій щодо удосконалення.

Виклад основного матеріалу дослідження. Надання соціальних послуг є важливою функцією будь-якої держави. Проте під час війни кількість людей, які потребують підтримки, збільшується в рази. Так, на вересень 2023р кількість осіб з інвалідністю в Україні збільшилася на 300 тисяч, що загалом становить вже 3 мільйони осіб. Російська агресія проти України наносить невимовних втрат – як людських, так і матеріальних. Українцям довелося зіткнутися із зруйнованою інфраструктурою, втратою житла, транспортних засобів, роботи, просто елементарних засобів для існування. Величезна кількість людей покинули дім. Враховуючи, що війна досі триває, кількість потребуючих допомоги може і надалі зростати.

За даними віцепрем'єр-міністра з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій Ірини Верещук, на листопад 2023р в Україні налічувалось 4,9 млн внутрішньо переміщених осіб. За останніми даними (директорка Агентства ЄС з питань притулку (EUAA) Ніна Грегорі) станом на грудень 2023 року у країнах Європи перебувало понад 4,1 мільйона (на 320 тисяч більше, ніж у січні 2023 р.) українських шукачів притулку. Найбільше біженців з України зареєстровано у Німеччині, де на початку жовтня 2023 р. перебувало близько 1,17 млн. На другому місці Польща, де зареєстровано 957 тис. українців. ООН також відстежує міграцію українців на територію країни-агресора. За даними UNHCR, на початку 2023 року на росії та білорусі перебували близько 2,9 млн українців. Хоча наразі неможливо навести кількісні показники громадян, скільки з них виїхали туди добровільно, а скільки окупанти депортували.

Держава має піклуватись та задовольняти потреби населення, навіть у воєнний час. Порушення рівноваги впливає на погіршення якості життя, тому держава повинна надавати послуги, тобто здійснювати різноманітні дії, спрямовані на створення умов для реалізації громадянами своїх прав і свобод. Враховуючи це, особливого значення набуває реформування системи адміністративних послуг, тому що одне з найголовніших завдань держави та сфери соціального захисту – забезпечити наших громадян своєчасною, доступною, якісною підтримкою, побудувати систему надання соціальних послуг в умовах політико-управлінських трансформацій та здійснення соціальної роботи, наближену до кращих європейських практик. Основним ресурсом громади є її мешканці. На різних етапах життя будь-хто з мешканців громади може потрапити у складні життєві обставини та потребувати професій-

ної соціальної підтримки для їх подолання [3].

Українська система соціального захисту ще до війни мала певні проблеми, але сильно постраждала внаслідок війни, зіткнувшись з:

- 1) руйнуванням соціальної інфраструктури;
- 2) масовим виїздом населення з постійного місця проживання;
- 3) втратою майна та засобів до існування частини населення;
- 4) окупацією частин території, що унеможливує надання послуг [7].

Станом з травня 2023 існують певні обмеження у проведенні Реєстраційних дій, та, як наслідок, діяльності центрів надання адміністративних послуг (далі – ЦНАП).

Верховна Рада на своєму офіційному сайті надала роз'яснення щодо діяльності ЦНАП у воєнний час [1].

Так, на територіях, де не ведуться бойові дії, ЦНАП працюють у повному обсязі та надають усі необхідні послуги. Щодо тих ЦНАП в громадах, на територіях яких ведуться бойові дії, Верховна Рада 24 березня 2022 внесла відповідні зміни до законодавства та прийняла Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення керованості державою в умовах воєнного стану». Закон передбачає, що центральна влада у цих громадах може визначати особливості надання адміністративних та інших публічних послуг.

Постанова Кабінету міністрів України (далі – КМУ) від 28.02.2022 № 165 «Про зупинення строків надання адміністративних послуг та видачі документів дозвільного характеру» зупинила строки надання, крім строків надання адміністративних послуг у сферах державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців, державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень, державної реєстрації актів цивільного стану, суб'єктами (особами), що провадять діяльність під час воєнного стану, адміністративних послуг суб'єктами їх надання та строки видачі дозвільними органами документів дозвільного характеру на час воєнного стану в Україні та протягом місяця після його скасування.

Також постановою КМУ від 06.03.2022 № 209 «Деякі питання державної реєстрації та функціонування єдиних та державних реєстрів, держателем яких є Міністерство юстиції, в умовах воєнного стану» встановлені особливості проведення реєстраційних дій. Все залежить від того, якою є територія діяльності, орган місцевого самоврядування.

Послуги, що надаються органами державної влади, органами місцевого самоврядування,

підприємствами, установами, організаціями, які перебувають в їх управлінні, становлять сферу публічних послуг [4]. Процес надання соціальних послуг організаціями державної (комунальної) та недержавної форми власності регламентується основним нормативним документом Законом України «Про соціальні послуги» (№ 2193-IX нова редакція набрала чинності з 14.04.2022).

Відповідно до вимог Закону, соціальні послуги надаються особам, які належать до вразливих груп населення, а також перебувають у складних життєвих обставинах, за результатами оцінювання індивідуальних потреб особи.

У Законі визначені поняття «базові соціальні послуги», надання яких гарантується місцевими адміністраціями, виконавчими органами міських рад, міст обласного значення, а також виконавчими органами об'єднаних громад.

За результатом моніторингу, проведеного аналітичним центром Cedos «Соціальний захист і війна в Україні» було зафіксовано результати впливу війни на сферу соціального захисту в Україні, окреслені основні виклики найважливіші рішення та події у соціальній сфері, такі як соціальні послуги з забезпеченням проживання, соціальні послуги з догляду вдома та надання соціальних послуг в умовах війни.

Надання соціальних послуг є одним із основних напрямків системи соціального захисту нарівні з виплатою грошової соціальної допомоги. Спектр цих послуг є досить широким – від послуг з догляду вдома, різноманітної допомоги з подолання тих чи інших складних життєвих обставин до комплексних медико-соціальних послуг, що передбачають проживання людини у спеціалізованій установі.

Станом на кінець 2023 Міністерство соціальної політики продовжило працювати у режимі кризового надання соціальних послуг: рішення про їх надання приймаються протягом доби, оминаючи довгу процедуру узгодження.

Стандартна процедура прийняття рішення про надання соціальних послуг передбачає проходження низки обов'язкових етапів, залученість кількох установ і по часу може займати до 10 робочих днів. Послуги надаються за рахунок коштів місцевих бюджетів, при цьому важливо також, що Міністерство соціальної політики рекомендує місцевим органам влади делегувати, за потреби, прийняття рішення про надання соціальних послуг безпосередньо тим установам, які їх надають.

Спрощена процедура застосовується до різних видів послуг, зокрема і до тих, що передбачають надання місця проживання. Наразі

для прийняття рішення про надання послуг достатньо лише заяви від людини, яку вона може подати навіть і після того, як її безпосередньо було влаштовано у закладі, де вона одразу може задовольнити базові потреби й отримати необхідний догляд. Потрапити до закладу за спрощеною процедурою можна буде і без документів – передбачається, що соціальні працівники надаватимуть допомогу з відновленням [5].

Відповідно до статті 1 Закону України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб» внутрішньо переміщеною особою (далі – ВПО) є громадянин України, іноземець або особа без громадянства, яка перебуває на території України на законних підставах та має право на постійне проживання в Україні, яку змусили залишити або покинути своє місце проживання у результаті або з метою уникнення негативних наслідків збройного конфлікту, тимчасової окупації, повсюдних проявів насильства, порушень прав людини та надзвичайних ситуацій природного чи техногенного характеру.

Тобто на отримання довідки і внесення інформації до Єдиної інформаційної бази даних про ВПО мають право особи, які перемістилися з 24 лютого 2022 р. (дати введення воєнного стану) з наступних областей: Волинська, Дніпропетровська, Донецька, Житомирська, Запорізька, Київська, Луганська, Миколаївська, Одеська, Сумська, Харківська, Херсонська, Чернігівська, а також м. Київ.

Для отримання довідки особи звертаються за місцем свого фактичного перебування до:

- структурного підрозділу з питань соціального захисту населення, уповноваженої особи територіальної громади;
- центру надання адміністративних послуг.

Постанова передбачає можливість подання документів через Портал «Дія» із включенням поданих даних до Єдиної інформаційної бази даних про ВПО та формування довідки в електронному вигляді.

При зверненні до цих органів, уповноважені особи видають довідку ВПО за своїм підписом і формують електронну справу для включення інформації до Єдиної інформаційної бази даних про ВПО.

За ініціатииви Президента України Володимира Зеленського Уряд України розробив та реалізує комплексну програму підтримки переселенців, яка охоплює три напрямки: гроші, робота та житло. Програма почала роботу з 21 березня 2022 з реєстрації тимчасових переселенців територіальними громадами та ЦНАПами. З 30-го березня

запрацювала реєстрація через застосунок «Дія». Виплати почали здійснюватися на банківську картку [3].

Постановою Кабінету Міністрів України від 20.03.2022 № 331 затверджено Порядок надання роботодавцю компенсації витрат на оплату праці за працевлаштування ВПО внаслідок проведення бойових дій під час воєнного стану в Україні.

Урядом ухвалено постанову, якою затверджений Порядок компенсації витрат за тимчасове розміщення ВПО, які перемістилися з тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим і м. Севастополя, території територіальних громад, які розташовані в районі проведення воєнних (бойових) дій або які перебувають в тимчасовій окупації, оточенні (блокуванні), перелік яких формується в електронній формі відповідно до Положення про інформаційну систему формування переліку територіальних громад, які розташовані в районі проведення воєнних (бойових) дій або які перебувають в тимчасовій окупації, оточенні (блокуванні), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 7 травня 2022 р. № 562 (Офіційний вісник України, 2022 р., № 41, ст. 2217) [5], а у разі відсутності технічної можливості формування такого переліку в електронній формі - затверджується Міністерством з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України за погодженням з Міністерством оборони на підставі пропозицій відповідних обласних, Київської міської військових адміністрацій; житло яких зруйноване або непридатне для проживання внаслідок пошкодження, інформація про яке внесена до Державного реєстру майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених військовою агресією російської федерації, або щодо якого подано документальне підтвердження від органів місцевого самоврядування факту пошкодження/знищення нерухомого майна внаслідок спричинених військовою агресією російської федерації.

Компенсація витрат надається роботодавцю за кожну працевлаштовану особу на умовах строкового або безстрокового трудового договору (контракту), гіг-контракту, зокрема за сумісництвом, за таких умов:

- роботодавець перебуває на обліку як платник єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування;

- розмір заробітної плати працівника за повністю виконану місячну (годинну) норму праці не може бути нижчим за розмір мінімальної заробітної плати, встановленої законодавством;

- подання в установленому законодавством порядку податкової звітності за попередній квартал поточного року або річної звітності за попередній рік.

Як повідомляло Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій, станом на 06 жовтня 2023 в Україні налічується біля 4 тисяч місць компактного проживання переселенців, з них 1,5 тисячі перебувають у «сплячому режимі». Загалом, станом на жовтень 2023р в Україні офіційно зареєстровано близько 4,8 мільйона внутрішньо переміщених осіб, також є близько 2 мільйонів незареєстрованих переселенців. Лідером за кількістю ВПО є Донеччина – тут зареєстровано 549300 переселенців. Дещо менше на Харківщині – 527335 внутрішньо переміщених осіб та в Дніпропетровській області (близько 408 тисяч осіб), далі йдуть Київ та Київська область, які прихистили понад 408 тисяч ВПО та майже 335 тисяч відповідно.

З початком військової агресії російської федерації проти України Вінницька міська влада у межах своїх повноважень та фінансових можливостей бюджету Вінницької міської територіальної громади намагається допомогти у вирішенні проблем та труднощів, із якими, нажаль, стикаються люди, які вимушені були залишити своє місце проживання. Станом на 24.11.2023 р. у Вінницькій міській територіальній громаді було зареєстровано понад 46 тисяч ВПО, серед них – близько 11 тисяч дітей.

Департаментом соціальної політики Вінницької міської ради було створено реєстр громадян з їх контактними даними, зазначенням освіти, спеціальності, місця попередньої роботи та місця проживання у м. Вінниці. До Вінниці релокувалися 345 підприємств, які створили тут додаткові робочі місця.

На сайті міської ради створені сервіси для громадян, евакуйованих з територій активних бойових дій та для потреб виконавчих органів міської ради. За 2022 рік було створено 16 нових інформаційних сервісів, сторінки комунальних підприємств, впроваджено англomовну версію сайту міської ради. Відновлено доступ до Єдиних та Державних реєстрів, які знаходяться у підпорядкуванні Міністерства юстиції України.

На прикладі Вінницької міської ради, кількість адміністративних послуг, які можна замовити в режимі онлайн збільшено до 50, за рахунок 4 видів послуг у сфері житлового господарства.

У період воєнного стану акцент робиться на створенні та удосконаленні інструментів інформування громадян, підтримці та роз-

витку корисних сервісів у відповідності до потреб часу. Насамперед, на сайті Вінницької міської ради створені інформаційні сервіси для громадян, евакуйованих з території України, де здійснюються бойові дії, з розміщенням важливої інформації: «Переселенцям»; «Оповіщення населення»; «Корисне під час війни»; «Про загальну мобілізацію»; «Довідник для внутрішньо переміщених осіб».

Створено та наповнено онлайн-мапу укриттів, інших приміщень житлового та комерційного фонду для тимчасового перебування населення під час дії сигналу «Повітряна тривога» (<https://shelter.vmr.gov.ua>). Створено відповідний сервіс «Укриття Вінниці та інші приміщення тимчасового перебування».

Виходячи з вищевикладеного, Україні необхідно зосередитися на наданні соціальних послуг для всіх постраждалих від війни, включаючи ВПО, ветеранів та вразливі групи, а також дітей та людей з інвалідністю, на принципах прозорості та сталості:

1. Цифровізувати систему надання соціальних послуг, забезпечити безбар'єрний доступ до послуг усіх соціальних груп;

2. Підвищити адресність та посилити перевірку одержувачів соціальної допомоги, не залишаючи нікого позаду;

3. Розвивати другий рівень пенсійного страхування (обов'язкова накопичувальна пенсійна система), стимулювати добровільне накопичення коштів, систематизувати різні види соціальних виплат, розробляти ефективні механізми компенсації для всіх категорій населення, що постраждало від війни, у тому числі поранених і травмованих;

4. Створити можливості для реінтеграції ветеранів у мирне життя;

5. Створити можливості для жінок і чоловіків із сімейними обов'язками поєднувати професійні та сімейні обов'язки;

6. Побудувати життєздатну систему захисту прав дітей на національному, регіональному та місцевому рівнях, що відповідає міжнародним стандартам;

7. Стимулювати повернення українців в Україну через міграційну та інтеграційну політику.

Вирішення цих проблем має відбуватися за допомогою інклюзивного та партисипативного підходу, заснованого на правах людини, гарантуючи, що відповідно до Цілей сталого розвитку ніхто не залишиться позаду.

Хоча цей процес ще далекий від завершення, вже зроблено величезну роботу для забезпечення того, щоб відновлення відбувалося, а також принципів підзвітності та прозорості. Конкретні ініціативи, цілі та проекти

для створення негайної стійкості та орієнтації на довгострокову перспективу вже готові до обговорення та перетворення на більш детальні плани дій [7].

Висновки з даного дослідження. Наукові дослідження вказують на той факт, що забезпечуючи гідний рівень соціального захисту всіх категорій незахищених верств населення та постраждалих, Україна забезпечить побудову більш справедливого та рівноправного суспільства, а для забезпечення стійкості систем надання соціальних послуг в умовах воєнного стану та відновлення України потрібні стратегії на державному рівні. Метою цих стратегій мають бути забезпечення європейських стандартів функціонування інституцій соціального захисту, надання послуг соціального характеру, фінансової стабільності соціальної сфери, підвищення її прозорості та оптимізації її адміністративних витратків.

Для реалізації Стратегії «Про схвалення Стратегії цифрової трансформації соціальної сфери» необхідна інформаційна система, створена з урахуванням новітніх інформаційних та управлінських технологій, єдиних сучасних стандартів якості обслуговування громадян, з можливістю прийняття ефективних організаційних і структурних рішень [8]. Стратегією передбачено комплексну цифрову трансформацію соціальної сфери, метою якої є забезпечення європейських стандартів надання послуг, зміцнення фінансової стабільності, підвищення прозорості соціальної сфери, а також оптимізація її адміністративних витратків.

Міністерство соціальної політики впроваджує цілу низку пілотних проєктів, що покликані створити систему соціальної підтримки військового та ветерана на всіх етапах несення військової служби, починаючи від моменту вступу на службу і завершуючи адаптацією у громаді. Подія об'єднала представників міністерств, місцевих органів влади, міжнародних донорів, парламенту, соціально відповідального бізнесу, лідерів ветеранських та волонтерських організацій з усіх регіонів України, військових. Держава прагне побудувати систему повноцінної соціальної підтримки для військовозобов'язаних, військових та ветеранів. Крім того, застосовує нові підходи до фінансування соціальних послуг, переходячи від системи безпосереднього прямого фінансування установ закупівлі послуги / оплати по факту надання послуги, де недержавні надавачі є одним із повноцінних суб'єктів надання соціальних послуг.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Роз'яснення Верховної ради України щодо роботи центрів надання адміністративних послуг у воєнний час. URL: <https://www.rada.gov.ua/news/razom/221128.html>

2. Громадська думка щодо надання соціальних послуг з метою визначення потреб мешканців громади у соціальних послугах департамент проводить анкетне опитування. (через російську агресію). URL: <https://www.rada.gov.ua/news/razom/221114.html>

3. Указ Президента України від 24 лютого 2022 р. № 64 «Про введення воєнного стану в Україні». URL: <https://www.president.gov.ua/documents/642022-41397>

4. Постанова Кабінету Міністрів України від 11 серпня 2021 р. № 864 «Питання організації моніторингу якості надання адміністративних послуг». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/864-2021-%D0%BF#Text>

5. Постанова Кабінету Міністрів України від 7 травня 2022 р. № 562 «Про затвердження Положення про інформаційну систему переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово оку-

пованих російською федерацією». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/562-2022-%D0%BF#Text>

6. Моніторинг аналітичного центру Cedos «Соціальний захист і війна в Україні». URL: <https://cedos.org.ua/researches/soczialnyj-zahyst-i-vijna-v-ukrayini-24-lyutogo-30-kvitnya-2022/>

7. Короткі огляди публічної політики щодо відновлення України. Матеріали міжнародної конференції On 4-5 July 2022, with Ukraine will host the international Ukraine Recovery Conference (URC 2022). Луганно, Швейцарія. URL: https://uploads-ssl.webflow.com/625d81ec8313622a52e2f031/62bf29b98817ba6afccd0676_ukr%20-%20URC%20brief%20final.pdf

8. Розпорядження Кабінету міністрів від 28.10.2020 року №135 «Про схвалення Стратегії цифрової трансформації соціальної сфери». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1353-2020-%D1%80#Text>

9. Посібник «Менеджмент соціальних послуг в умовах війни» від 23.03.2023. URL: <https://www.undp.org/uk/ukraine/publications/materialy-treninhu-menedzhment-sotsialnykh-posluh-v-umovakh-viyny>